

як форми внутрішньої саморегуляції представляє більш складний та довготривалий процес, який включає процеси політизації чи політичної соціалізації особистості; політичну освіченість; правосвідомість; розвиток громадянського суспільства. І все це на нашу думку починається з правової держави. Отже встановлення меж толерантності задля попередження явищ політичного конформізму та радикалізму повинно бути комплексно визначено на рівні державної політики.

Список використаних джерел:

1. Васильчук Є. Політичний Радикалізм та екстремізм як комплекс загроз і викликів національній безпеці України [Електронний ресурс]. Режим доступу: [file:///C:/Users/админ/Downloads/gileya_2013_75_220%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/админ/Downloads/gileya_2013_75_220%20(1).pdf)
2. Веневцева Є. В. (2011). Толерантність, конформізм та колективізм як складові структури особистості. Витоки педагогічної майстерності. Сер.: Педагогічні науки, 8(2), 71-74.
3. Новікова Н. Є. Ментальні засади та головні чинники формування політичної культури української нації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://papers.univ.kiev.ua/11/Main/articles/novikova-n-ie-mentalni-zasadi-yak-golovni-chinniki-formuvannya-politichnoyi_21871.pdf

Ключові слова: політична толерантність, політичний процес, конформізм, радикалізм.

Ключевые слова: political tolerance, political process, conformism, radicalism.

Key words: information, manipulation, political technology, public idea.

АХМЕРОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри політичних теорій

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСАДА МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Польський досвід трансформації політичної системи є вкрай важливим для аналізу у вітчизняній політичній науці, адже процеси демократизації в цій державі мали стартові позиції подібні українським реаліям. Проте Польській республіці вдалося відносно успішно пройти шлях децентралізації системи адміністративно-територіального управління та побудувати ефективну систему місцевого самоврядування, що вказує на високий рівень ефективності муніципальної політики держави.

Реформування місцевого самоврядування у Польщі С. Байрак поділяє на два етапи: перший з 1990 року по 1998 рік; другий з 1999 року по сьогоднішній момент [2]. Наразі у польській державі склалась трирівнева модель місцевого самоврядування, що й визначає особливості

муніципальної політики у цій державі. Зокрема, основою самоврядування є гміна, що забезпечує вирішення усіх питань місцевого значення і є об'єднанням територіальної громади першого рівня. Другим рівнем є повіти (повіти). До компетенцій зазначеного рівня входить вирішення питань, що виходять за межі юрисдикції гмін, або ж потребують вищого рівня розв'язання. Третім щаблем в системі місцевого самоврядування є воєводства, аналог вітчизняної області. Воєводства входять в структуру виконавчої гілки влади та представляють її на місцях, здійснюючи контрольні та наглядові функції за діяльністю місцевих громад.

Таким чином у Польщі створено 308 повітів, об'єднаних шістнадцятьма воєводствами з числом мешканців, в середньому, до двох з половиною мільйонів [4].

Згідно частини 1, 2 та 3, статі 164 чинної Конституції Польської республіки: «1. Основною одиницею територіального самоврядування є гміна. 2 Інші одиниці регіонального або локального і регіонального самоврядування визначаються законом. 3. Гміна виконує всі завдання територіального самоврядування, що не закріплені за іншими одиницями територіального самоуправління» [1].

Відповідного до Закону Республіки Польщі «Про місцеві органи самоврядування» гміна може формувати допоміжні одиниці, зокрема сільські та міські округи. Місто, яке розташоване в межах гміни може бути допоміжною одиницею. Ці допоміжні одиниці створюються радою гміни з урахуванням думки жителів, зазначених суб'єктів. Варто зазначити, що принципи створення, об'єднання, реорганізації допоміжних одиниць визначаються рішеннями органів управління гміни. Райони, які є гмінами зобов'язані сформувати асоціацію гмін, як міжмуніципального органу управління. Сфера функціональних меж гміни забезпечує реалізацію усіх місцевих інтересів громади.

Представницьким органом гміни є рада гміни, що обирається територіальною громадою терміном на 4 роки. Керівним органом виконавчої влади територіальної громади є виконавчий комітет гміни, очолюваний мером. У містах з населенням понад сто тисяч мешканців виконавчий комітет очолює президент міста. Рада гміни обирає як голову виконавчого комітету так і персональний її склад, а також має право розпуску комітету та приймає відставку його голови [3].

Фінансування гмін є достатньо децентралізованим, так наприклад статтею доходів місцевого бюджету є: податки, збори та інші надходження, які визначаються в окремих законах, як доходи гміни; надходження від муніципальної власності, загальні субсидії з національного бюджету.

Частиною прибутків бюджету територіальної громади, також можуть бути: категоріальні гранти для виконання делегованих функцій і фінансування виняткових функцій гміни, що зокрема можуть надаватись в межах загальноєвропейської політики згуртованості регіонів; надходження від добровільного оподаткування резидентів; спадок,

заповідальні дари і пожертвування та інші надходження в межах національного законодавства.

Згідно з Законом Республіки Польща «Про місцеве самоврядування повят», повята є наступним рівнем організаційної трьох ступеневої моделі самоуправління у Польщі. Аналогом повят в українській системі місцевого самоврядування є районний рівень організації громад. Зокрема в статті 1 закону зазначено, що резиденти повята становлять регіональні самоврядні співтовариства [4].

Повят, як одиниця основного територіального поділу країни, охоплює всю площу певних прикордонних (суміжних) гмін або всю територію міста, що має статус повяту. Там де повяти утворюються, об'єднуються, поділяються або скасовуються, і де встановлюються межі повяту, повинні вживатися зусилля, щоб межі повят охоплювали територію, якомога одноріднішу з погляду населення, землекористування, соціальних і економічних зав'язків, з метою забезпечення ними державних функцій [4].

Органи влади повята представлені радою та виконавчим комітетом даної громади. Рада повята є керівним і контролюючим органом, члени якого обираються шляхом прямого голосування жителів громад, що складають повят. Виконавчий комітет повята – це орган виконавчої влади в межах даного самоврядного утворення, який формується виборною радою повята. Очільником виконавчого органу повята є його голова [4]. Бюджет повяту формується з урахуванням бюджетів гмін, проте має свої статті доходів [4].

Слід зазначити, що в польському законодавстві не передбачено органу виконавчої влади на рівні повят, як наприклад в Україні де на рівні районної організації громад діє префектура району, що представляє уряд. Так відповідно частин першої та третьої статті 171 Конституції Польської республіки, наглядовими органами, щодо дотримання законності на рівні повят є Голова Ради Міністрів та воеводи, а в сфері фінансів – регіональні рахункові палати. У випадку порушень місцевими радами Конституції Сейм за поданням уряду має право розпустити ради визначеного рівня [1].

Відповідно до частини першої статі 76 Закону Республіки Польща «Про місцеві органи самоврядування», гміни з одного воеводства складають спільне представництво в формі асамблеї місцевого самоврядування. А діяльність асамблеї та керівних її органів визначається правилами внутрішнього розпорядку, що затверджуються асамблеєю [3].

Конституція Польщі закріплює широкі повноваження воевод у сфері нагляду за діяльністю гмін, а нагляд стосовно використання бюджетних ресурсів забезпечується регіональними ревізійними управліннями [1].

Отже, по при декларування того, що в основу децентралізації в Україні покладено польську модель, її впровадження зазнало негативних трансформацій, зберігаючи елементи адміністративно-територіальної системи нашої країни. Адже за польською моделлю муніципальної політики функції виконавчої влади в регіонах слід покласти на голів обласних адміністрацій та здійснити перерозподіл повноважень між

обласними радами та адміністраціями, ліквідувавши інститут префектури. А за обласними радами слід закріпити наглядові функції подібні воєводствам, що забезпечить в умовах децентралізації унітарність держави та не дасть можливості посиленню відцентрових тенденцій. На рівні районів, аналогічно до повят, виконавчу владу слід передати повністю органам районних рад та встановити контроль за їх діяльністю з боку голів обласних державних адміністрацій.

Список використаної літератури:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=194982.
2. Байрак С. Місцеве самоврядування Республіки Польща: особливості становлення та засади функціонування [Електронний ресурс] / С. Байрак // Studia politologica Ucraino-Polona. – 2013. – Вип. 3. – С. 255-262. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Spup_2013_3_30
3. Закон Республіки Польща «Про місцеві органи самоврядування» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://municipalkg.narod.ru/interlaw/gmina.htm>.
4. Закон Республіки Польща «Про місцеве самоврядування повят» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://municipalkg.narod.ru/interlaw/povyt.htm>.

Ключові слова: муніципальна політика, Республіка Польща, місцеве самоврядування, децентралізація, гміни, повята, воєводства, асамблеї.

Ключевые слова: муниципальная политика, Республика Польша, местное самоуправление, децентрализация, гмины, повята, воєводства, ассамблеи.

Key words: municipal policy, Republic of Poland, local self-government, decentralization, communes, parishes, voivodships, assemblies.

ВАЙЄР АЛІНА МАРЛЕНІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри політичних теорій

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ

Поняття соціальних мереж ще до появи Інтернету в 1954 році ввів Джеймс Барнс в роботі «Класи і збори в норвезькому острівному приході». У другій половині XX століття серед англomовних дослідників визначення стало вельми популярним для позначення зв'язків між групами осіб, які постійно підтримують номінальні або фактичні відносини.

З плином часу поняття соціальних мереж стало застосовуватися не тільки по відношенню до людей, які представляють соціальні групи, а